

COVID-19 ΚΑΙ ΔΗΜΟΣ ΕΛΕΥΣΙΝΑΣ:

ΕΝΑΣ ΟΡΑΤΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΠΟΥ ΤΙΘΕΤΑΙ ΣΤΑΔΙΑΚΑ ΥΠΟ ΕΛΕΓΧΟ ΚΑΙ ΜΙΑ ΜΗ ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΕΚΤΕΤΑΜΕΝΗ ΔΙΑΣΠΟΡΑ

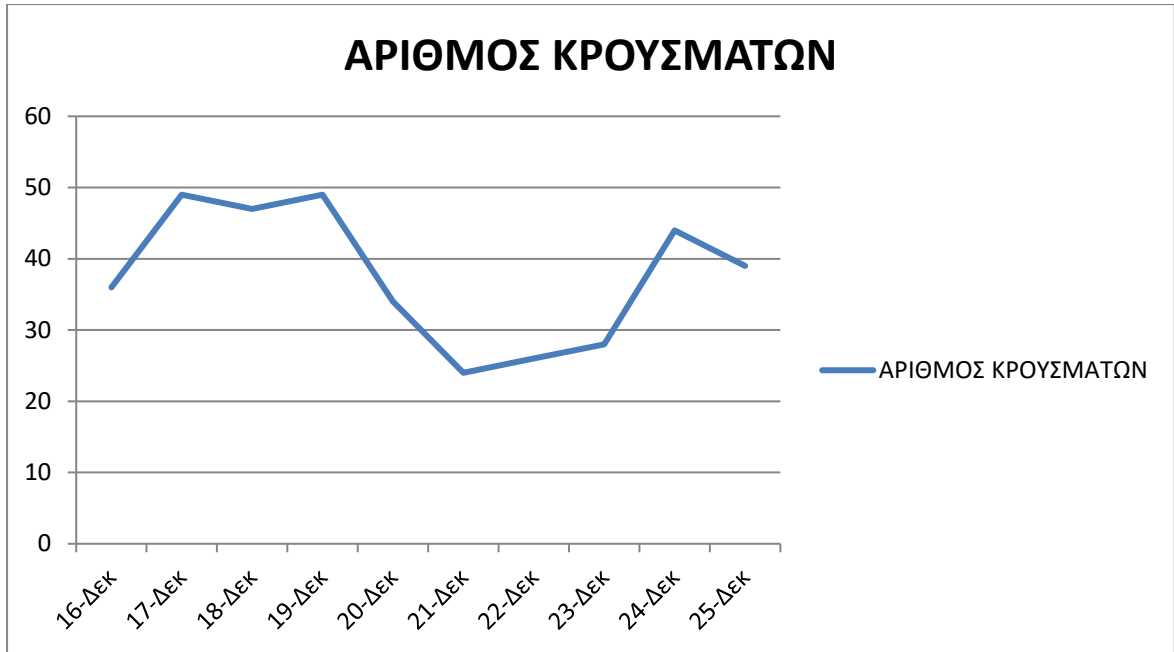
Φώτιος-Παναγιώτης Τατάκης, Γεώργιος Κουρούνης, Δήμος Κονδύλης, Αργύρης Οικονόμου

Η ΔΙΑΔΗΜΟΤΙΚΗ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΕΝΕΡΓΩΝ ΚΡΟΥΣΜΑΤΩΝ ΚΑΙ Η ΑΠΟΦΑΣΗ ΓΙΑ ΕΠΒΟΛΗ ΤΟΠΙΚΟΥ LOCKDOWN ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

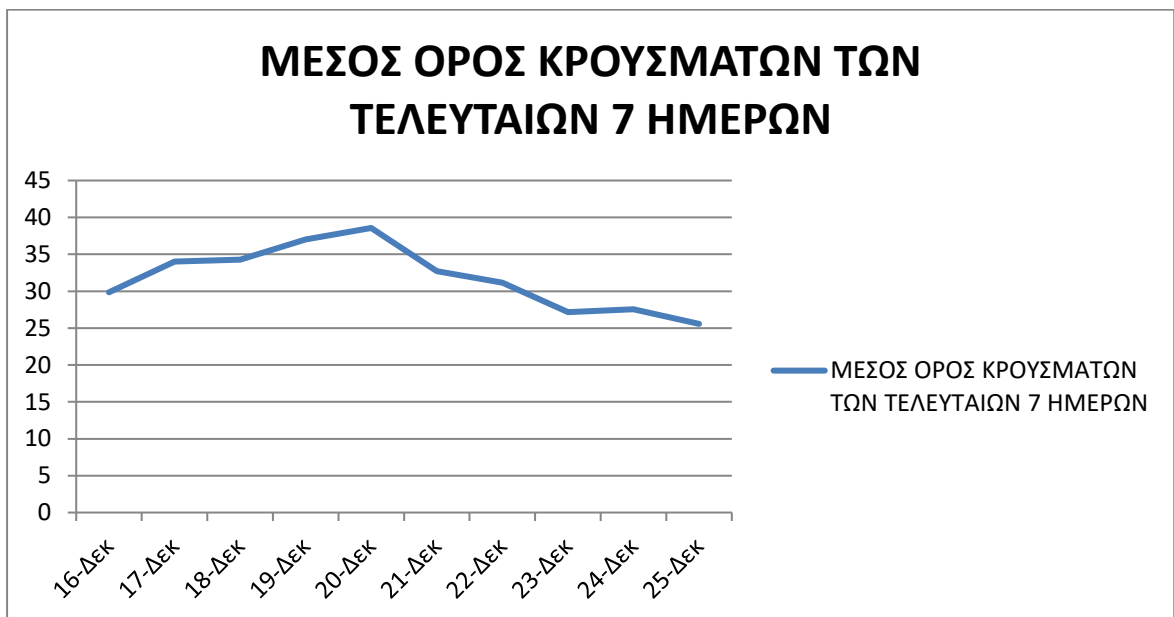
Ο υφυπουργός Πολιτικής Προστασίας και Διαχείρισης Κρίσεων επισήμανε τη 18η Δεκεμβρίου πως η κατάσταση στη περιοχή της Δυτικής Αττικής είναι **ιδιαίτερα κρίσιμη**. Σε ό, τι αφορά την εικόνα που παρουσιάζει η Δυτική Αττική, ανέφερε πως στον Δήμο Ασπροπύργου υπήρχαν 166 ενεργά κρούσματα, με 28 να νοσηλεύονται, ενώ από την ιχνηλάτηση είχαν προκύψει 285 στενές επαφές. **Στον Δήμο Ελευσίνας τα ενεργά κρούσματα ήταν 65, με 12 να νοσηλεύονται και οι στενές επαφές ανέρχονταν σε 162**. Στον Δήμο Μάνδρας τα ενεργά κρούσματα ήταν 30, 8 νοσηλεύονταν και οι στενές επαφές τους ήταν 91. Σημείωσε πως ο μέσος όρος ηλικίας των κρουσμάτων ήταν τα 41,55 έτη.

Το 28% των ενεργών κρουσμάτων και το 22% των στενών επαφών τους των δήμων Ασπροπύργου και Ελευσίνας συνδέονταν με μετακινήσεις ή επισκέψεις στον όμορο δήμο Μάνδρας. Αντίστοιχα, το 41% των κρουσμάτων και των στενών επαφών τους στο δήμο Μάνδρας συνδέονταν με μετακινήσεις ή επισκέψεις στους όμορους δήμους Ελευσίνας και Ασπροπύργου.

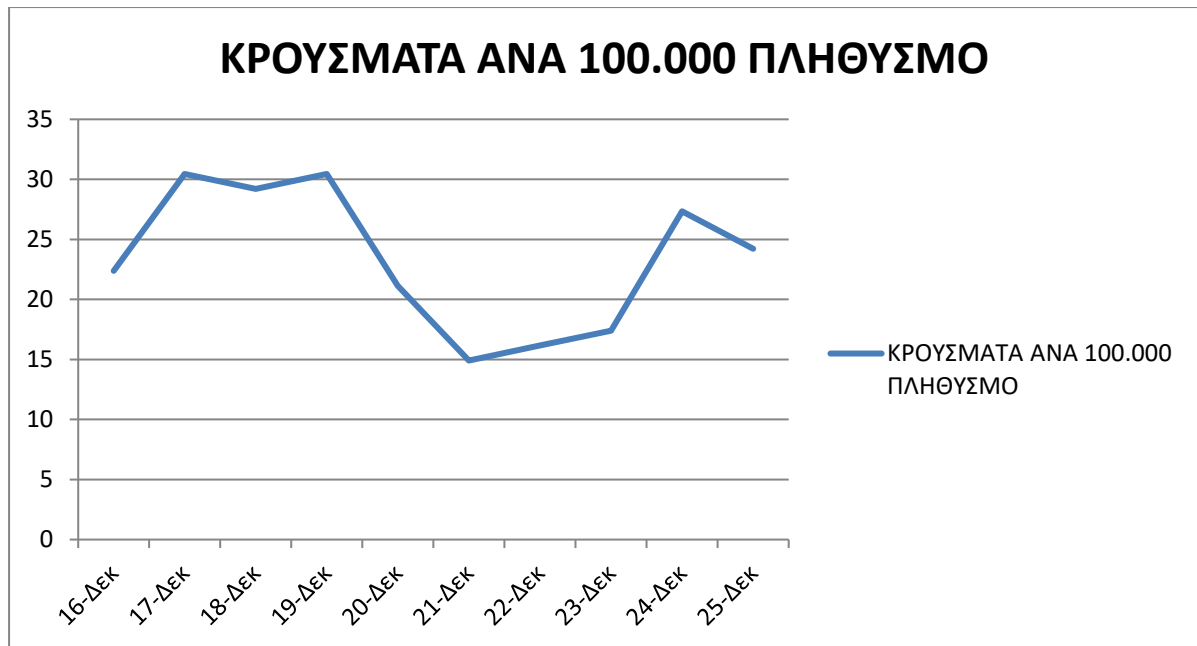
Σύμφωνα με τον κ. Χαρδαλιά, παρατηρείται **μεγάλη κινητικότητα και διάδραση στις μετακινήσεις μεταξύ των τριών αυτών όμορων δήμων της Δυτικής Αττικής**, με το μεγαλύτερο ποσοστό αυτών να αφορά σε **επαγγελματικές υποχρεώσεις**. Το 78,7% των ενεργών αυτών κρουσμάτων είναι με κύρια ή δευτερεύοντα συμπτώματα, 50,38% στην πρώτη περίπτωση και 28,32% στη δεύτερη. Τέλος, **το 24,31% των κρουσμάτων είναι ιδιωτικοί υπάλληλοι και το 29,22% είναι εργάτες σχετιζόμενοι με φορτώσεις-εκφορτώσεις, ή με καλλιέργεια γης, οικοδόμοι, πλανόδιοι μικροπωλητές ή έμποροι φρούτων και λαχανικών, συλλέκτες ανακυκλώσιμων υλικών και αυτοαπασχολούμενοι μηχανικοί αυτοκινήτων με εύλογα πολλαπλές επαγγελματικές μετακινήσεις στην περιοχή**.

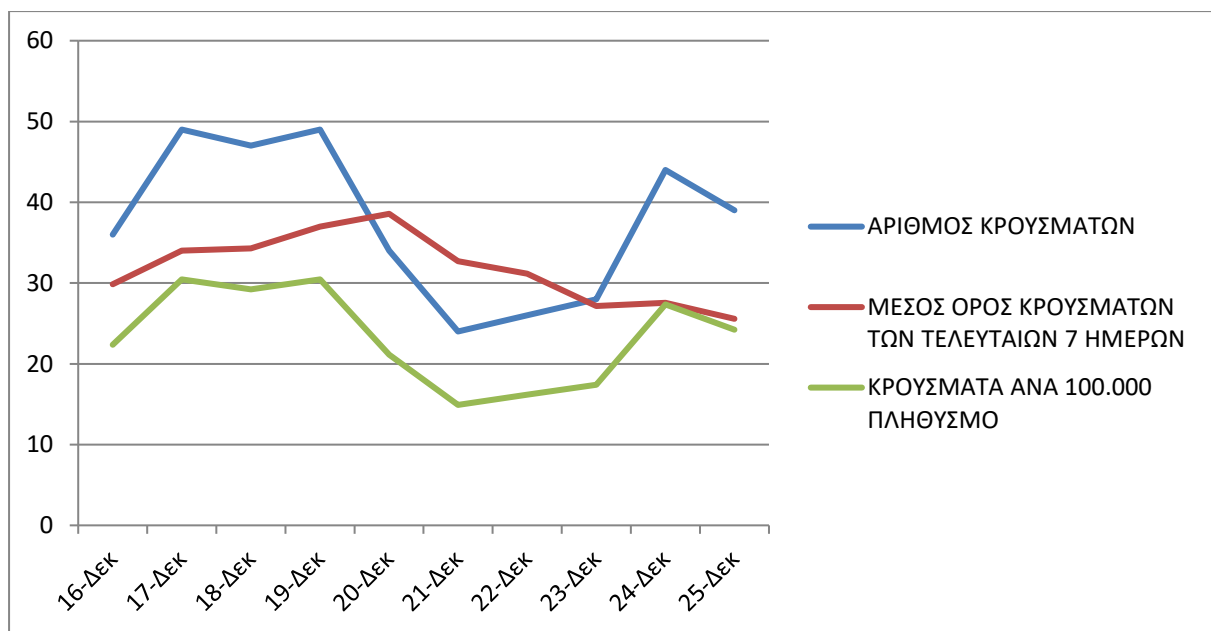
Σχήμα 1: Απόλυτος αριθμός κρουσμάτων στη Δυτική Αττική

Σχήμα 2: Μέσος όρος κρουσμάτων των τελευταίων 7 ημερών στη Δυτική Αττική

Σχήμα 3: Απόλυτος αριθμός κρουσμάτων ανά 100.000 πληθυσμό στη Δυτική Αττική

Σχήμα 4: Συγκριτικό διάγραμμα με απόλυτο αριθμό κρουσμάτων, μέσο όρο κρουσμάτων των τελευταίων 7 ημερών και απόλυτο αριθμό κρουσμάτων ανά 100.000 πληθυσμό στην Δυτική Αττική

ΤΑ ΕΠΙΔΗΜΙΟΛΟΓΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΕΛΕΥΣΙΝΑΣ

Ο Δήμος Ελευσίνα σε συνεργασία με τον ΕΟΔΥ προέβη σε εργαστηριακό έλεγχο – μέσω drive through- την **13^η Δεκεμβρίου 2020** με διαπίστωση 16 θετικών κρουσμάτων στα συνολικά 680 δείγματα (**2,35% θετικά, διπλάσιο ποσοστό έναντι**

του **1,06%** θετικών δειγμάτων που διαπιστώθηκαν με 7 θετικά σε σύνολο 660 δειγμάτων την **6^η Νοεμβρίου 2020**).

Ακολούθως και κατόπιν της επιβολής του τοπικού lockdown, σχεδιάστηκε μια σειρά ενεργειών και δράσεων σε συνεργασία με τον ΕΟΔΥ. Έτσι, την **20^η Δεκεμβρίου 2020** διενεργήθηκαν δυο παράλληλοι εργαστηριακοί έλεγχοι στη δημοτική ενότητα Ελευσίνας και Μαγούλας με τα αποτελέσματα να είναι τα κάτωθι: 4 θετικά στα 663, καθώς και 4 θετικά στα 340 δείγματα αντιστοίχως, **ήτοι 8 θετικά σε σύνολο 1003 δειγμάτων ή 0,8% θετικά δείγματα**. Ακόμη, σχεδιάστηκε παρέμβαση με εργαστηριακό έλεγχο στο σύνολο των υπηρεσιών του Δήμου Ελευσίνας και των δημοσίων υπηρεσιών στην επικράτεια του Δήμου μας την **24^η Δεκεμβρίου 2020**, ένας έλεγχος που **τουλάχιστον δεν πρόσθεσε επιδημιολογικό φορτίο στην περιοχή μας στο σύνολο των 315 δειγμάτων**.

Τέλος, ζητήθηκε η κοινοποίηση και η ενημέρωση του Δήμου μας, αναφορικά με τα αποτελέσματα των εργαστηριακών ελέγχων του προσωπικού των εργοστασιακών μονάδων και των μεγάλων επιχειρήσεων της περιοχής μας, **με αποτελέσματα που δεν γενούν –μέχρι στιγμής τουλάχιστον- ανησυχία**, ενώ όσα εργοστάσια-επιχειρήσεις δεν είχαν προβεί σε πρόσφατους ελέγχους **προσκλήθηκαν –αν και δεν προσήλθαν, παρά το ενδιαφέρον που εκδήλωσαν αρχικώς-** στον από 24/12/2020 εργαστηριακό έλεγχο που διενεργήθηκε στον Δήμο Ελευσίνας, με δύο κλιμάκια του ΕΟΔΥ -παράλληλα- στο χώρο των συνεργείων του Δήμου Ελευσίνας, καθώς και στο ΠΑΚΠΠΑ.

Εκ των ανωτέρω **συνάγεται πως τα ενεργά κρούσματα αυξήθηκαν κατά απόλυτο αριθμό από 65 σε 78 (με τη παρεμβολή ενός εργαστηριακού ελέγχου που προσέθεσε 8 ενεργά κρούσματα στις 20/12/2020)**, οπότε παρατηρήθηκε μια αύξηση της τάξεως του 20% και σημειώθηκε -δυστυχώς- μια τραγική απώλεια ασθενούς, με αποτέλεσμα την **24^η Δεκεμβρίου να καταγράφονται 77 ενεργά κρούσματα**. Τέλος, παρατηρείται σταθεροποίηση ως προς τον αριθμό των νοσηλευόμενων ασθενών.

ΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΣΑΡΩΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΣΤΟΧΕΥΜΕΝΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ ΤΟΥ ΕΟΔΥ

«Στην Δυτική Αττική, παρά την έντονη διαδημοτική κινητικότητα των ενεργών κρουσμάτων τις προηγούμενες εβδομάδες, που προβλημάτισε έντονα, οι σαρωτικοί και στοχευμένοι έλεγχοι των κλιμακίων του ΕΟΔΥ τις τελευταίες ημέρες, δείχνουν ότι ευτυχώς **δεν φαίνεται να υπάρχει ιδιαίτερα εκτεταμένη διασπορά και επιδημιολογικά clusters που λειτουργούν ως πολλαπλασιαστές στην περιοχή**», είπε ο Καθηγητής κ. Μαγιορκίνης.

Καθησυχαστικός ως προς τη διασπορά του κορονοϊού στη Δυτική Αττική εμφανίστηκε ο Νίκος Χαρδαλιάς, κατά την επίσκεψή του στην Ελευσίνα την 20^η Δεκεμβρίου 2020. «**Όλο το στοχευμένο testing που έχει γίνει και όλες οι πρωτοβουλίες που έχουμε πάρει δείχνουν ότι δεν έχουμε μεγάλη διασπορά**», είπε ο Ν. Χαρδαλιάς, που μαζί με τον πρόεδρο του ΕΟΔΥ, Παναγιώτη Αρκουμανέα, επισκέφθηκαν τον χώρο στην Ελευσίνα, όπου πραγματοποιούνταν rapid test.

«Τα δεδομένα ήταν πολύ συγκεκριμένα, εξήγησα τους λόγους που αναγκαστήκαμε και πήγαμε άμεσα σε lockdown στην περιοχή. **Είναι πάρα πολύ σημαντικό να είμαστε ένα βήμα μπροστά από την πανδημία**», είπε κληθείς να απαντήσει για το ποια είναι η εικόνα που διαμορφώνεται στους δήμους Ασπροπύργου, Ελευσίνας και Μάνδρας-Ειδυλλίας ύστερα από την εφαρμογή αυστηρότερου lockdown.

Η ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΝΟΣΟΥ COVID-19 ΚΑΙ Η ΠΟΡΕΙΑ ΤΩΝ ΕΠΙΔΗΜΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΔΕΙΚΤΩΝ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

Την **22α Δεκεμβρίου** ο υφυπουργός Υγείας Βασίλης Κοντοζαμάνης δήλωσε από το βήμα της Βουλής τα κάτωθι: **«Ανησυχητική ήταν και είναι η κατάσταση στη Δυτική Αττική»**. Στο πλαίσιο συζήτησης επίκαιρης ερώτησης, ο υφυπουργός Υγείας ανέφερε πως από την έναρξη της πανδημίας στη Δυτική Αττική έχουν καταγραφεί 1.834 κρούσματα, εκ των οποίων τα 585 στο Δήμο Ασπροπύργου, **τα 377 στην Ελευσίνα**, τα 266 στα Μέγαρα και τα 447 στη Φυλή. Ο κ. Κοντοζαμάνης δεχόμενος κριτική για το σκληρό lockdown στη Δυτική Αττική, επεσήμανε πως τα μέτρα εδράζονται σε τεκμηριωμένα στοιχεία. Όπως είπε, **τα drive through που έγιναν, έδειξαν ότι στη Δυτική Αττική ο δείκτης μετάδοσης Rt, παραμένει υψηλός πάνω από το 1**. Σύμφωνα με όσα ανέφερε, συνολικά έχουν γίνει περισσότεροι από 3.500 έλεγχοι, οι οποίοι έδειξαν αύξηση των κρουσμάτων κατά 63% σε σχέση με την εβδομάδα πριν από τις 15 Δεκεμβρίου.

Η ΑΠΟΦΑΣΗ ΓΙΑ ΠΑΡΑΤΑΣΗ ΤΟΥ ΤΟΠΙΚΟΥ LOCKDOWN ΣΤΗΝ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

Την **24^η Δεκεμβρίου** ανακοινώθηκε εκ μέρους της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας (ΓΓΠΠ) πως λόγω του έντονου **επιδημιολογικού φορτίου** και κατόπιν έκτακτης σύσκεψης της Εθνικής Επιτροπής Προστασίας Δημόσιας Υγείας Έναντι κοροναϊού Covid 19, **αποφασίστηκε ομόφωνα** η παράταση των πρόσθετων περιοριστικών μέτρων στους τρεις Δήμους της Δυτικής Αττικής (Δήμο Ασπροπύργου, Δήμο Ελευσίνας και Δήμο Μάνδρας-Ειδυλλίας).

Η απόφαση αυτή, βασίστηκε απόλυτα στα επιδημιολογικά δεδομένα και κυρίως στο γεγονός ότι ο αριθμός των ενεργών κρουσμάτων στις περιοχές αυτές παραμένει υψηλός. Πιο συγκεκριμένα, στις 17-12-2020 (ημέρα έναρξης των πρόσθετων περιοριστικών μέτρων) στο Δήμο Ασπροπύργου υπήρχαν 166 ενεργά κρούσματα, **στο Δήμο Ελευσίνας 65 ενεργά κρούσματα** και στο Δήμο Μάνδρας-Ειδυλλίας 30 ενεργά κρούσματα, ενώ μέχρι και χθες βράδυ ο αριθμός των ενεργών κρουσμάτων βρισκόταν στα 178, **77** και 27 αντίστοιχα. Η παράταση των πρόσθετων περιοριστικών μέτρων θα ισχύσει έως την Τετάρτη, 30-12-2020 και ώρα 06:00.

Σε συνέχεια της απόφασης της Εθνικής Επιτροπής Προστασίας Δημόσιας Υγείας Έναντι Κορονοϊού Covid 19, **ο Καθηγητής του Τμήματος Υγιεινής και Επιδημιολογίας της Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ και μέλος της Επιτροπής των Εμπειρογνώμων Γκίκας Μαγιορκίνης** δήλωσε «Η επιδημιολογική κατάσταση στη Δυτική Αττική παραμένει ανησυχητική, όπως προκύπτει από την **ανάλυση των επιμέρους επιδημιολογικών δεικτών**. Καταρχήν, παρατηρήθηκε **αύξηση των διαγνώσεων εντός της τελευταίας εβδομάδας στις περιοχές Ασπροπύργου και Ελευσίνας**, ενώ στην περιοχή της Μάνδρας υπήρξε οριακή πτώση, αλλά με

υψηλότερη νοσηρότητα λόγω υψηλότερης μέσης ηλικίας. **Συνολικά ο αριθμός ενεργών κρουσμάτων στην ευρύτερη Δυτική Αττική παρέμεινε σταθερός, ενώ ο δείκτης Rt δεν έχει υποχωρήσει κάτω του 1.** Όλα αυτά τα στοιχεία συνηγορούν στο ότι η **συρρίκνωση του επιδημιολογικού φορτίου στην περιοχή απαιτεί χρονική παράταση των μέτρων».**

ΟΙ ΑΝΥΠΟΛΟΓΙΣΤΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΤΟΠΙΚΟΥ LOCKDOWN

Η ιατρική κοινότητα στέκεται **ιδιαιτέρως προβληματισμένη** ενώπιον της επιβολής αυστηρών lockdown, καθώς αν και αναγκαία για τη προάσπιση της δημόσιας υγείας ως **ύστατο μέτρο** επιφέρει ανυπολόγιστες επιπτώσεις σε μια σειρά παραμέτρων με κυρίαρχες **την ψυχική υγεία, την κοινωνία και την οικονομία**. Μάλιστα, οι κοινωνικές και οικονομικές επιπτώσεις απειλούν με τη σειρά τους την υγεία, αφού σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας ο ορισμός της υγείας εμπεριέχει και τις δύο συνιστώσες αυτής, δηλαδή την διατήρηση **σωματικής καθώς και ψυχικής υγείας**. Έτσι, ο Δήμος Ελευσίνας διαθέτει **γραμμή ψυχολογικής υποστήριξης**, που λειτουργεί με ψυχολόγο και κοινωνικούς λειτουργούς, ενώ **καλείται η Πολιτεία να εκσκύψει ανακουφίζοντας τους δημότες που δοκιμάζονται, με οικονομικά μέτρα στήριξης**. Τέλος, η επαναφορά στην κανονικότητα θα αποτελέσει την βέλτιστη λύση σε όσα συμβαίνουν το τελευταίο χρονικό διάστημα στο τόπο μας και κατ' επέκταση στη Πατρίδα μας.

Πάντως, **ο Δήμος Ελευσίνας έχει προτείνει και ψηφίσει ήδη μια δέσμη μέτρων στήριξης της τοπικής αγοράς και έχει κλιμακώσει το αίτημα αυτό**, ασκώντας τις δέουσες πιέσεις προς τους αρμόδιους φορείς και κυβερνητικά κλιμάκια. **Προτεραιότητα μας αποτελεί η διαφύλαξη της δημόσιας υγείας και η προάσπιση της ανθρώπινης ζωής**, πλην όμως μετά τη μάχη αυτή και όταν θα μετρηθούν οι δυνάμεις των δημοτών μας μετά από μια ακόμη σκληρή δοκιμασία, **σε αυτή τη καταμέτρηση οφείλουμε να σταθούμε δίπλα στους συμπολίτες μας**, παρέχοντας τους κάθε δυνατή διευκόλυνση και πιέζοντας στη σωστή κατεύθυνση, προκειμένου να αποσπάσουμε κάθε **θετικό μέτρο και ρύθμιση**, ικανοποιώντας τα λογικά αιτήματα των ανθρώπων της τοπικής αγοράς και οικονομίας.

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ RAPID TESTS ΣΤΗΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΗΣ ΠΑΝΔΗΜΙΑΣ

Τα rapid test αποτελούν πολύτιμο εργαλείο screening-επιδημιολογικής διερεύνησης του τοπικού πληθυσμού, προκειμένου να **εξαχθούν γόνιμα συμπεράσματα**. Βεβαίως, οφείλουμε να τονίσουμε πως τα δείγματα που αποκτώνται μέσω αυτής της μεθόδου, όπως εφαρμόζεται μέχρι στιγμής, **δεν είναι αντιπροσωπευτικά** και –κυρίως- αυτά αποτελούν σπουδαίο δείκτη ως προς τη θετικότητα των δειγμάτων, ήτοι λειτουργεί ως **εργαλείο ανεύρεσης και έγκαιρης απομόνωσης ασυμπτωματικών φορέων**, που αποτελούν μια ιδιαιτέρως κρίσιμη ομάδα-πάρμετρο για τη προστασία του κοινωνικού συνόλου από εκτεταμένη διασπορά του ιού SARS-COV-2.

Επομένως, σε καμία των περιπτώσεων δεν αμφισβητείται η χρησιμότητα τους στην αντιμετώπιση της πανδημίας. Ωστόσο, απαιτείται προσεκτική ερμηνεία των αποτελεσμάτων συναρτήσει πολλών ακόμη παραμέτρων (αριθμός νέων διαγνώσεων, αριθμός νοσηλευομένων και άλλοι επιδημιολογικοί δείκτες), αφού στον έλεγχο

υπάρχει ο κίνδυνος να μην μετάσχουν και άρα αντιπροσωπευθούν άτομα από συγκεκριμένα ηλικιακά φάσματα (συνηθέστερα νεότερης ηλικίας) ή άτομα που δεν επιθυμούν να προσέλθουν λόγω προσωπικών και σεβαστών λόγων (τρόπος δειγματοληψίας, φόβος διάγνωσης παρά την ελαφρά συμπτωματολογία, απροθυμία συμμετοχής λόγω απουσίας συμπτωμάτων, προσωπικές αντιλήψεις και απόψεις κλπ). Τέλος, θα πρέπει να έχουμε πάντοτε κατά νου **πως τη παρούσα χρονική στιγμή αποτυπώνεται το αποτέλεσμα των προηγούμενων 10-14 ημερών, λόγω του χρόνου επώασης του ιού, οπότε τα παρόντα αποτελέσματα αποτελούν μια φωτογραφία του παρελθόντος, που αποτυπώνεται στο παρόν.**

Οι προκλήσεις της ευρείας χρήσης των γρήγορων τεστ (rapid tests) για τον περιορισμό της εξάπλωσης του SARS-CoV-2 και της COVID-19 έχει απασχολήσει έντονα την επιστημονική κοινότητα. Η δημοσιογράφος για θέματα υγείας Rita Rubin, ανέλυσε πρόσφατως στο περιοδικό JAMA (<https://jamanetwork.com/journals/jama/fullarticle/2772299>) τη χρησιμότητα των γρήγορων τεστ που ανιχνεύουν αντιγόνα του νέου κορωνοϊού, τονίζοντας τα **πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματά τους**, και προτείνοντας τρόπους για την ορθολογική χρήση τους. **Οι Καθηγητές του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, Ουρανία Τσιτσιλώνη (Τμήμα Βιολογίας) , Εύη Λιανίδου (Τμήμα Χημείας) και Θάνος Δημόπουλος (Πρύτανης ΕΚΠΑ)**, παρουσιάζουν τα κυριότερα σημεία του άρθρου.

Η Rita Rubin θεωρεί ότι αν υπήρχε διαθέσιμο το κατάλληλο τεστ, η διαδικασία ελέγχου ενός ατόμου για λοίμωξη από τον SARS-CoV-2 θα ήταν τόσο απλή όσο το καθημερινό βούρτσισμα των δοντιών! Ιδανικά το τεστ θα κόστιζε περίπου ένα δολάριο και θα έδειχνε το θετικό ή αρνητικό αποτέλεσμα μέχρι κάποιος να φτιάξει τον καφέ του! Αρνητικό τεστ θα σήμαινε ότι ο ελεγχθείς μπορεί να πάει με ασφάλεια στη δουλειά του ή στο σχολείο, προφανώς τηρώντας και τα απαραίτητα μέτρα περιορισμού της λοίμωξης, δηλ. χρήση μάσκας, τήρηση κοινωνικών αποστάσεων και πλύσιμο των χεριών. Θετικό τεστ θα σήμαινε αυτο-απομόνωση στο σπίτι και επιβεβαίωση του αποτελέσματος με ένα δεύτερο, διαφορετικό από το γρήγορο, τεστ. Σε υποστήριξη των δηλώσεων της Rita Rubin, ο Καθηγητής Michael Mina, παθολόγος και επιδημιολόγος στο Πανεπιστήμιο Harvard, τόνισε ότι η σημερινή εκτίμηση είναι ότι το 40% των ατόμων που έχουν μολυνθεί από τον SARS-CoV-2 δεν εμφανίζουν κανένα σύμπτωμα, αλλά εξακολουθούν να μεταδίδουν τον ιό. **Συνεπώς η χρησιμότητα του γρήγορου ελέγχου των προσυμπτωματικών και ασυμπτωματικών ατόμων θα μπορούσε να τερματίσει την εκθετική εξάπλωση του ιού και της νόσου COVID-19.**

Τα προβλήματα με τα γρήγορα τεστ ανίχνευσης αντιγόνων του SARS-CoV-2 είναι αρκετά. (1) Σε αντίθεση με τα μοριακά τεστ (PCR) που ανιχνεύουν το γενετικό υλικό του SARS-CoV-2, τα τεστ αντιγόνων ανιχνεύουν μόρια στην επιφάνεια του ιού. Έτσι, είναι μεν πολύ συγκεκριμένα τεστ για τον ιό, **αλλά δεν είναι τόσο ευαίσθητα όσο τα μοριακά τεστ, δηλ. έχουν μεγαλύτερη πιθανότητα ψευδώς αρνητικών και ψευδώς θετικών αποτελεσμάτων.** Γι αυτό το λόγο ο FDA συστήνει

στα συμπτωματικά άτομα με αρνητικό τεστ αντιγόνου να επιβεβαιώνουν τα αποτελέσματά τους και με PCR. (2) Τα τεστ αντιγόνων δεν εμποδίζουν κάποιον να μολυνθεί από τον SARS-CoV-2, και ένα αρνητικό τεστ σήμερα δεν σημαίνει ότι το ίδιο άτομο δεν μπορεί να είναι θετικό αύριο. Σαφώς, ένα αρνητικό αποτέλεσμα δεν υποκαθιστά τη χρήση μάσκας, την αποφυγή συνωστισμού ή το πλύσιμο των χεριών.